

25
ROČNÍK 15

19. května 2006

V ČÍSLE:

Absoventka UP získala ocenění „Mapa roku 2005“ • Budoucnost EU? U kulatého stolu zasedli studenti UP se svými tureckými protějšky • S P. Kowalikovou o Analýze současného stavu nabídky v oblasti kultury města Olomouce

V rámci Španělských kulturních dnů, které ve dnech 10.–12. 5. uspořádaly Španělské velvyslanectví a španělská sekce Katedry romanistiky FF UP, předvedla své umění flamenca taneční skupina „Aire del Sur“. Španělský kulturní večer se uskutečnil 12. 5. v Divadelním sále Umeleckého centra UP.

-red-, foto -tj- ▶

Budování nanotechnologického klastru pokračuje

■ Konkrétní diskusi o dosavadním průběhu zakládání nanotechnologického klastru byl věnován druhý nanotechnologický workshop, který proběhl 26. 4. ve Velké Bystřici za pořádání Univerzity Palackého, Agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest, firmy NanoTrade, s. r. o., a s podporou Olomouckého kraje. Cílem setkání, jehož se zúčastnilo celkem 27 firem a společností, bylo zejména získávání podnětů, informací a připomínek, které by mohly sloužit jako „pilíře“ pro budování nanotechnologického klastru.

Informace k základním principům budování a zakládání klastrů podal ve své přednášce novozélandský odborník na danou problematiku Ifor Ffowcs-Williams, který se s účastníky workshopu podělil o své zkušenosti s mnoha světovými klastrými iniciativami, u jejichž zrodu stál. Zmínil se o základních elementech klastrů, podrobně rozebral jednotlivé fáze zakládání klastrů, identifikoval odrazové můstky pro zdárné založení klastru. Důraz byl kladen na okamžité akční plány

a strategie, jež jsou podstatné pro zdárné založení úspěšného klastru.

Ing. L. Torčík, zástupce firmy NanoTrade, s. r. o., seznámil účastníky s posláním, vizí a navrhovanou strategií nově vznikajícího klastru, definoval společné cíle nanotechnologického klastru a seznámil účastníky s jeho základními úmysly.

Následná práce ve skupinách probíhala formou brainstormingu a spočívala v návrzích konkrétních témat spolupráce, definování důvodů ke spolupráci či potencionálních rizik. Výsledkem diskusní práce skupin byl výčet přínosů klastru, seznam aktivit a také potencionálních rizik. Mezi hlavní přínosy byly zařazeny např. informační potenciál klastru, vzdělávací činnost, zlepšení výzkumu a vývoje či vytváření vlivu klastru (lobby). Mezi rizika patřily např. průnik zájmů jednotlivých firem, nedostatek lidských kapacit, nejasný přínos pro členy klastru či obava o zajištění duševního vlastnictví firem.

Dokončení na str. 2

Olomouckou univerzitu navštívil W. Cabaniss

■ O vývoji vzájemných vztahů mezi Českou republikou a Spojenými státy americkými hovořil 11. 5. v aule FF UP W. Cabaniss, velvyslanec USA. V průběhu debaty se senátorem prof. J. Jařabem a studenty UP hovořil o aktuálních otázkách zahraniční politiky a bezpečnosti. Studenty zajímal americký postoj k otázce přístupu Turecka do Evropské unie či například otázky vízové politiky.

Před začátkem besedy se W. Cabaniss setkal s rektorem UP a dalšími členy vedení UP. Cestou na Rektorát UP se na jeho nádvoří pozdravil i s americkými studenty, kteří na UP v současné době tráví svůj studijní pobyt.

-map-, foto -tj-

GISáček = opět vítězství

■ Na Vysoké škole báňské v Ostravě se konal letos začátkem května již devátý ročník studentské konference GISáček. Naši studenti oboru Geoinformatika z Přírodovědecké fakulty se studentské konference zúčastňují již třetí rok a již tři roky za sebou vítězí v kategorii bakalářských prací.

Letos obsadil 1. místo student **J. Martínek** s bakalářskou prací *Interaktivní mapa učeben Píř UP*. Na konferenci se představují zejména studenti ostravské fakulty oboru Geoinformatika a přijíždějí i studenti

Dokončení na str. 3

Majáles v Olomouci: tentokrát bez masek i bez krále

■ Český Majáles 2006 je pokračování projektu, ve kterém jsou sdruženy největší české Majálesy. Letos se jej zúčastnilo celkem osm měst – Praha, Brno, Ostrava, Plzeň, Hradec Králové, Olomouc, České Budějovice a Písek. V některých z nich proběhly tradiční průvody masek a volba krále Majáles.

V Olomouci se v tomto roce studentské slavnosti obešly bez této tradice a spíše se svým charakterem přiblížily hudebnímu festivalu. Podle informací pořadatelů vznikly rovněž problémy se zajištěním „open air“ prostoru. „Majáles se v Olomouci tento rok málem nekonal. Původní prostory, sjednané v prostoru fotbalového stadionu, byly zrušeny a na poslední chvíli došlo k dohodě mezi Českým Majálem a pořadatelem Pivního festivalu. Takže se Majáles uskutečnil ve zmenšeném rozsahu než v předchozích letech,“ uvedl hlavní organizátor J. Prudký.

Olomoučtí studenti se k oslavě svého svátku tedy sešli na Envelopě pod širým nebem. Doprovodný majálesový program byl připraven také v U-klubu a klubu AMC.

-red-, foto -tj-

Absolventka UP získala ocenění „Mapa roku 2005“

■ V rámci veletrhu *Svět knihy 2006* na pražském Výstavišti proběhlo slavnostní vyhlášení výsledků a předání ocenění již osmého ročníku kartografické soutěže *Mapa roku*. Jednu z cen si přitom odnesla i absolventka UP RNDr. J. Návrátová.

Dějištěm slavnostního předávání diplomů *Mapa roku 2005*, které se uskutečnilo v pátek 5. 5. 2006, se stejně jako v loňském roce stal Literární sál Průmyslového paláce pražského Výstaviště. Ceny přitom předávali představitelé největších kartografických vydavatelství v České republice, šéfredaktoři geografických časopisů a ředitelé Kartografické společnosti ČR a Kartografické společnosti SR.

Kartografická společnost České republiky chce prostřednictvím soutěže Mapa roku zhodnotit kvalitu kartografických děl vydávaných na území České republiky a ocenit producenty map, kteří dodržují kartografické zásady tvorby map a jejich díla tak jsou kvalitní a pro společnost přínosná, konstatoval předseda hodnotící komise pro soutěž *Mapa roku* a vedoucí Katedry geoinformatiky UP doc. V. Voženílek.

Do soutěže mohlo být přihlášeno mapové dílo, které bylo vydáno v prvním vydání v roce 2005 na území České republiky a neporušuje autorský zákon. Každý účastník soutěže mohl přiláhat libovolný počet svých produktů, a to v celkem šesti kategoriích. Hodnotící komise následně provedla rozbor děl a nominovala nejlepší díla na ocenění *Mapa roku 2005*.

Stejně jako v předcházejících ročnících soutěž probíhala v šesti kategoriích. V kategorii Atlasy, soubory a edice map se stal vítězem titul *Kladsko – Proměny středoevropského regionu*, Historický atlas autorů z Univerzity Hradec Králové a Historického ústavu Akademie věd ČR. V kategoriích Samostatná Kartografická díla a Kartografická díla pro školy zvítězily produkty společnosti SHOCart, spol. s r. o. V kategorii Kartografické aplikace na internetu porota ocenila portál *Centra pro regionální rozvoj ČR* od společnosti T-Mapy, spol. s r. o. Zvláštní ocenění komise získala společnost TRANIS, spol. s r. o., za dlouhodobý vývoj kartografického produktu *Kilometr Evropy*. A jak již bylo zmíněno, v kategorii Kartografické výsledky studentských prací se vítězem stal Pracovní sešit ke Školnímu atlasu světa autorky RNDr. J. Návrátové, která je absolventkou UP.

Letošního ročníku soutěže *Mapa roku* se zúčastnil rekordní počet produktů i producentů, když celkem 23 výrobců map soutěžilo s celkem 73 produkty. Soutěž *Mapa roku 2005* již zná své vítěze a pomalu se začíná připravovat další, v pořadí již 9. ročník tohoto prestižního kartografického klání – *Mapa roku 2006*. A. Vondráková, studentka II. ročníku PfF UP, obor GGI

Softwarové programy v rukou speciálních pedagogů

■ Dne 19. 4. 2006 se na půdě Pedagogické fakulty UP pod záštitou Katedry speciální pedagogiky konal již pátý z cyklu seminářů *Aspekty komprehenzivní rehabilitace u dětí s dětskou mozkovou obrnou v praxi*. Seminář byl věnován problematice usnadnění ovládní počítače lidem s tělesným postižením (s dětskou mozkovou obrnou), a to jak s pomocí hardwarových komponentů, tak i softwarových programů.

Lektorování semináře se s intencí sobě vlastní ujal pan J. Menšík z občanského sdružení Petít. Toto olomoucké sdružení se zabývá zejména tvorbou a distribuicí speciálně upravených softwarových programů určených pro děti s různými druhy zdravotního postižení. Jedná se především o programy edukační a programy podporující rozvoj komunikačních kompetencí předškolních a školních dětí se speciálními potřebami, jako jsou např. *Brepta, Altik, Altikovy úkoly, Méd'a a obrázky, Méd'a – barvy a tvary, Méd'a čte, Méd'a počítá* atd.

J. Menšík se ve své přednášce primárně zaměřil na možnosti samostatného ovládní počítače dětmi s poruchou hybnosti. Během přednášky demonstroval užití externích velkoplošných mikrosřínáčových tlačítek, adaptovaných myší a klávesnic. Zmínil možnost ovládní počítače na elementární úrovni pomocí doteků, resp. dotekové obrazovky. Z komunikačních

Budoucnost EU?

U kulatého stolu zasedli studenti UP se svými tureckými protějšky

■ Posluchači Katedry politikologie a evropských studií FF UP diskutovali 4. 5. se studenty z Bogaziçi univerzity (Turecko) a zástupci Evropského parlamentu, L. Roučkem, členem jeho zahraničního výboru, a europoslankyní N. Skottovou. Tématem rokování, které se uskutečnilo ve Velké Rektorátu UP v rámci výměnného programu *Future EU Enlargement and Its Young Citizens*, byly současné a budoucí vztahy mezi Evropskou unií a Tureckem.

V průběhu setkání u kulatého stolu měl každý z členů panelu přibližně patnáctiminutový prostor k přednesení svého příspěvku. Diskuse, která následovala, byla velmi zajímavá a dotazy zněly jak ze strany tureckých, tak ze strany olomouckých studentů,

sdělil Žurnál UP jeden z organizátorů setkání student politikologie R. Iřrah. V následujícím komentáři k otázce, zda účastníci debaty došli k jednoznačnému závěru pro či proti členství Turecké republiky v Evropské unii, R. Iřrah zdůraznil především názorovou nejednoznačnost diskutujících. *Většina účastníků debaty sdílela názor, že EU by neměla zabraňovat vstupu Turecka do Evropské unie pokud splní dané podmínky. Ta část, jež se vstupem do EU souhlasila, předkládala zejména argumenty typu: Turecko patří do EU (Evropy), existují kulturní rozdíly (islám), ale je to sekulární stát, Turecko se již dlouho snaží o přistoupení k EU, řekl R. Iřrah a k opačnému názorovému pohledu dodal: Argumenty opačného mínění se opíraly především o kulturní odlišnost, která brání a bude bránit plné integraci Turecka do EU, důležitá se studentům zdála i problematika hranic (Turecko geograficky „nepatří“ do Evropy) či problematika lidských práv, jakož i splnění podmínek stanovených EU. Názorová nejednotnost v odpovědi na otázku, zda Turecko náleží členství v EU, se v průběhu diskuse pak projevovovala v samém tureckém jednadvacetičlenném zastoupení. Ne celá skupina tureckých studentů totiž prosazovala vstup do EU. Taktéž česká skupina nebyla jednoznačně pro či proti. Vzhledem k tomu, že účastníci této zajímavé diskuse jsou však studenty oboru Politikologie a evropská studia, byli si vědomi možného následku vyslovení NE ze strany EU, doplnil R. Iřrah a dodal: Několik studií a někteří odborníci na vztahy Turecka a EU totiž vyjadřují domněnku, že případné odmítnutí by mohlo radikalizovat společnost a zmařit snahy přiblížit Tureckou republiku k západnímu typu státu. Upozorňují tímto na možnost změny dosavadního kurzu, jenž nastartoval K. Atatürk, první prezident Turecké republi-*

ky. V průběhu jednání si studenti z Bogaziçi univerzity se zájmem zjišťovali a upřesňovali informace související s předvstupním vyjednáváním, živě se zajímali o souvislosti spojené se statutem kandidátské země a dotazovali se na zkušenosti České republiky, člena se zkušeností dvouletého členství. *Studenti byli k diskusi velmi dobře připraveni. Domnívám se, že posluchači Politikologie a evropských studií hovořili u jednoho stolu s budoucí hospodářskou a politickou elitou Turecké republiky, řekl v krátkém zhodnocení rokování prorektor UP J. Důr.*

Výměnný program česko-tureckého setkání, tematicky zaměřený na vztah Evropy a Turecka, především pak na možnost či nemožnost členství této země v Evropské unii, se uskutečnil ve dnech 29. 4.–10. 5. Začal čtyřdenním setkáním v Praze, kde se studentští zástupci setkali mj. i s některými osobnostmi politického života. V průběhu navazující zhruba dvouúřední olomoucké části se mladí Turci a Turkyň setkali mj. i se středoškolskými studenty, zúčastnili se programu Dne Evropy na Horním náměstí v Olomouci a následně besedy v prostorách olomoucké radnice s názvem *Rozšíření EU aneb Náleží členství Turecku?* Součástí programu byly i dvě filmové projekce – turecký film *The Bandit (Eşkiya)* a český snímek *Šťěstí*. Hlavním cílem celého projektu bylo lepší vzájemné poznání mezi oběma národy, vnímání a pochopení kulturních odlišností a mj. i navázání spolupráce, řekl závěrem za studentské organizátory R. Iřrah.

Projekt, organizován Klubem mladých Evropanů, jehož druhá část setkání je plánována na začátek příštího akademického roku v Turecku, je financován Českou národní agenturou Mládež (Youth). M. Hronová, foto -tj-

Projekt, organizován Klubem mladých Evropanů, jehož druhá část setkání je plánována na začátek příštího akademického roku v Turecku, je financován Českou národní agenturou Mládež (Youth).

M. Hronová, foto -tj-

Divadelní Flora také v konviktu

Desátý ročník mezinárodního festivalu *Divadelní Flora 2006* nabídl letos téměř tři desítky divadelních představení. Festivalové produkce se odehrávaly mj.

i v prostorách Uměleckého centra UP. Jeho parkán patřil 5. 5. představení „Otesánek“ Divadla Kvelb z Českých Budějovic.

-red-, foto -tj-

Budování...

Dokončení ze str. 1

Výsledkem diskuse byly též konkrétní činnosti, jež budou realizovány v bezprostřední době, a to již přímo jednotlivými zástupci potenciálních členů nanotechnologického klastru. Zástupci vybraných firem se zavázali např. k tvorbě informačního portálu pro budoucí členy klastru či k organizaci podrobného semináře na téma „Nanotechnologie“.

V červnu letošního roku se bude konat pro zájemce další workshop, v jehož průběhu budou vybrány konkrétní projekty ke spolupráci, financování klastru, otázky právní subjektivity klastru a další důležité záležitosti nutné k jeho zdárnému založení.

-red- (Zdroj: www.nanoklastr.cz)

Čínští spisovatelé besedovali se studenty UP

■ Akademická obec měla jedinečnou příležitost doplnit obraz světové velmoci, jak je známa z našich médií, osobním svědectvím jejich obyvatel, sdělil Žurnálu UP Mgr. D. Uher, Ph.D., vedoucí Katedry asijských studií FF UP, bezprostředně poté, co Univerzitu Palackého navštívila delegace Svazu čínských spisovatelů. Se studenty UP – především čínské filologie – se sešla k diskusi 26. 4.

Hovořilo se např. o tom, jakým způsobem mohou mladí čínští autoři proniknout na čínský knižní trh. V této souvislosti se studentští účastníci besedy dozvěděli o existenci periodik a vydavatelství, která se přednostně zabývají publikováním literatury mladých čínských autorů, a také o tom, že je jejich tvorba podporována řadou soutěží, jež pro začínající autory vypisují státní, případně soukromé instituce, sdělil k obsahu besedy dr. D. Uher. Studenti se také dotazovali na jazykovou situaci v Číně a literární tvorbu menšinových národností. Dozvěděli se, že jazyková různorodost se v psaném jazyce čínského subkontinentu neodráží tak výrazně, jako v jazyce hovorovém. Obecně se dá říci, že psaný jazyk existuje jeden, ozvláštňovaný – zejména v jižní Číně – jistými regionálními, převážně lexikálními odchylkami od normy. Publikáční možnosti členů menšinových národností jsou značné: opět existují periodika a vydavatelství, která se jejich produkci zabývají, existují ceny a nadace určené k podpoře autorů z řad národnostních menšin (pozitivní

diskriminace). Nicméně sami autoři mají zájem o co nejširší přístup na čínský knižní trh, proto většinou tvoří pouze nebo také v čínštině. Jak vidno, tato skutečnost není projevem diktatury jedné strany, ale diktatury trhu, respektive globalizace, která není produktem čínské civilizace, doplnil vedoucí olomoucké Katedry asijských studií.

Spisovatelé České lidové republiky navštívili Českou republiku v rámci Protokolu o kulturní spolupráci mezi ministerstvy kultury obou zemí. Jejich partnerskou organizací v ČR je Obec spisovatelů (delegace Obce spisovatelů ČR navštívila Čínu v loňském roce).

Smyslem jejich setkání s partnery v České republice a setkání se studenty a pedagogy UP bylo především hledání cest k navázání užší spolupráce mezi organizacemi spisovatelů obou zemí a posouzení možností

vzájemného vydávání literárních děl. Olomouckou univerzitu opouštěla čínská delegace s příslibem spolupráce na překladu výběru čínských pohádek a s dohodou o konzultacích při přípravě učebních scénářů čínských filmů. Dohodli jsme se také na tom, že čínská strana poskytne UP knihy a periodika související především s moderní a současnou čínskou literaturou, řekl dr. D. Uher k výsledku nedávného setkání, jehož se, jak uvedl, zúčastnili bohužel jen studenti čínské filologie. Osobně mě to mrzí, protože bylo zajištěno tlumočení, podotkl závěrem.

M. Hronová, foto -tj-

Zástupci MŠMT přijeli projednat Dlouhodobý záměr UP

■ Za účelem projednání a vyhodnocení Dlouhodobého záměru UP na období 2006–2010 a jeho Aktualizace pro rok 2006 se 10. 5. ve Velké zasedací místnosti Rektorátu UP sešli zástupci MSMT ČR

s vedením Univerzity Palackého. Doc. P. Kolář, náměstek ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, a jeho spolupracovníci diskutovali s představiteli UP v návaznosti na zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách (a jeho změnách a doplnění dalších zákonů), jež MŠMT ČR ukládá tyto záměry projednávat a vyhodnocovat.

-red-, foto -tj-

Didaktický seminář k e-learningu

■ Ve středu 3. 5. 2006 uzavřela Katedra matematiky Pedagogické fakulty UP jarní cyklus didaktických seminářů vystoupením Ing. B. Brdičky, Ph.D., z Katedry technické výchovy PdF Univerzity Karlovy v Praze na téma „E-learning a internet 2. generace“. Seminář byl věnován novým možnostem edukační implementace informačních a komunikačních technologií v souvislosti s rozvojem internetového prostředí nové generace.

-mu-

▲ Hostem kabinetu judaistiky a Katedry historie FF UP byla v úterý 9. 5. dr. Susan Eischied (Valdosta State University), která svou přednášku na téma „Silenced Voices – Music of the Holocaust“ doprovodila ukázkami hudby.

-red-, foto -tj-

GISáček...

Dokončení ze str. 1

ostatních vysokých škol, kde je tento obor vyučován. Z řad našich studentů se ještě zúčastnili a dobře umístili studenti magisterského studia Aplikovaná geoinformatika: L. Svoboda (téma *Mapový server pro propagaci přírodních aktivit okolí města Letohrad*), L. Dobrá (téma *Vývoj rozvodnicí poměrů Poleského Národního Parku*) a P. Závodník (téma *Spektrální indexy ve fyzickogeografickém a geologickém výzkumu*).

Pokud jste nesledovali on-line stream přímého přenosu, můžete si vše přečíst na <http://gis.vsb.cz/GISacek/>. A uvidíte zde i sošku GISáčka, obdobu Oskara pro úspěšné mladé „gisáky“, kterého vyhrávají tři nejlepší v každé kategorii. Nutno podotknout, že každá soška je originál.

Všem našim studentům gratulujeme k úspěchu a děkujeme za velice pěknou prezentaci naší univerzity. A vás ostatní zveme k účasti na příští studentské konferenci v roce 2007. Že bychom vyhráli počtvrté?

Ing. Z. Dobešová, Katedra geoinformatiky PFF UP

Zasedali děkani pedagogických fakult

■ Pravidelné zasedání Asociace děkanů pedagogických fakult proběhlo ve Vzdělávacím a konferenčním centru MŠMT ve starobylé Telči ve dnech 27.–28. 4. 2006. Jako zástupce ministerstva se jednání zúčastnili PaedDr. J. Müllerer, náměstek ministryně, a PhDr. J. Smrčka, tajemník Akreditační komise MŠMT.

V průběhu jednání se představitelé fakult věnovali aktuálním myšlenkám současného vysokého školství připravujícího pro náročná povolání učitele, ale také se zaměřili na koordinaci budoucích vizí dalšího vývoje a rozvoje v této oblasti.

Je pochopitelné, že současnou pedagogickou veřejností „hýbou“ problémy zavádění kurikulární reformy českého školství do praxe. Proto se asociace zaměřila právě na vzdělávání učitelů v oblasti zavádění kurikulární reformy a tím také na zvyšování kompetencí učitelů v pedagogicko-psychologické praxi.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ústy svých zástupců vneslo zásadní podněty v oblasti:

- kvalifikovaných pedagogů pro výuku cizích jazyků (zejména anglického jazyka, který je ministerstvem preferován jako základní jazyk pro výuku již od mateřských škol); jde především o zvýšení nabídky kombinované podoby rozšiřujícího studia pro učitele bez odborné kvalifikace pro výuku jazyků,
- kvalifikovaných pedagogů pro výuku informačních technologií; v současné době je jich nedostačující počet,
- připravenosti studentů pedagogických věd všech studijních programů na integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do škol běžného vzdělávacího proudu a na přípravu inkluzivního prostředí, nesoucího s sebou nutnost posílit ve všech typech učitelského studia složku didaktiky orientované na výchovně-vzdělávací činnost s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, nutnost posílit pedagogickou diagnostiku a schopnost indivi-

dualizovaného, diferencovaného pedagogického přístupu k žákovi a podpořit schopnost sociálně produktivní komunikace učitele s rodinou žáka,

- podpory vysokoškolského vzdělávání v pedagogických vědách se zaměřením na *vyhovatelství* jak v bakalářském, tak magisterském programu,
- potřebnosti studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů ve smyslu vyhlášky č. 317/2005 Sb., tj. posílit možnost distančního vzdělávání za účelem snadnějšího získávání způsobilosti vykonávat přímou pedagogickou činnost na jiném druhu nebo na jiném stupni školy, než na jaký mají učitelé aprobaci, a umožnit tak získat aprobaci další,
- rozšíření nabídky vysokoškolských vzdělávacích programů na *doplňení vzdělání* v oblasti všeobecné vzdělávacích předmětů pro pedagogy na gymnáziích (lyceích, SOŠ), ale také v oblasti vzdělání středoškolských učitelů odborného výcviku a předmětu praxe a dalších oblastech oborových didaktik.

Z jednání vyplynula aktuálnost těchto problémů v souvislosti s transformací pedagogických fakult a změnami skladeb jejich studijních programů a oborů, která je výrazně ovlivňována jednak stanovisky Akreditační komise MŠMT, ale také vlastními „mateřskými“ univerzitami, které mnohdy s despektem pohlížejí na pedagogické fakulty a na pedagogiku jako vědu vůbec. Tento pohled je mnohdy velmi pokrivený a zapomíná na to, že právě pedagogické fakulty byly těmi, ze kterých se dnes tzv. odborné fakulty „zrodily“.

Kvalita učitele se projevuje na kvalitě žáka, na kvalitě studenta, který se jednou bude ucházet o studium na vysoké škole. Na to bychom neměli nikdy zapomínat. V tomto smyslu je správné, že se pedagogické fakulty pokoušejí o koordinovaný postup svého rozvoje, který je ve svém důsledku rozvojem celé společnosti.

Ing. PaedDr. Č. Serafín, Dr., proděkan PdF UP pro organizaci, rozvoj a celoživotní vzdělávání

Univerzita třetího věku v akademickém roce 2005/2006

Stejně jako se rok od roku zvyšuje počet zájemců o všechny denní a kombinované formy studia na Univerzitě Palackého, roste také popularita zájmového vzdělávání seniorů. V roce 2005 bylo na U3V přijato 85 nových posluchačů, a tak se jejich celkový počet přehoupl přes 500. Bohužel není v silách nás realizátorů tohoto studijního programu přijímat neomezené množství zájemců, a proto jsme byli nuceni přijímací řízení pro akademický rok 2006/2007 zastavit z důvodu naplnění kapacity. Připomínáme, že jedinou podmínkou pro přijetí ke studiu je dovršení věku 50 let a samozřejmě zaslání přihlášky.

Velkým úspěchem – a to i dle vyjádření samotných posluchačů U3V – bylo v roce 2005 vybudování a zahájení provozu počítačové učebny. Ta vznikla v prostorách Katedry žurnalistiky FF UP, za přispění Katedry sociologie a andragogiky FF UP a Střediska distančního vzdělávání FF UP ve Wurmově ulici č. 7. Učebnu používáme jednak k realizaci intenzivních počítačových kurzů pod vedením odborného externího lektora, jednak ji studenti využívají ve svém volném čase k samostudiu. Myslím si, že počítačová učebna znamená v rozvoji U3V nejen onu pověstnou „třešničku na dortu“, tedy vyvrcholení mnohaletých snah o posilování počítačové gramotnosti seniorů, ale zároveň také začátek nové éry seniorského vzdělávání na U3V v Olomouci. Svým zájmem o odbornou přípravu v informačních technologiích dávají seniorští posluchači totiž jasně najevo, že jim již nestačí přijímat pasivně informace v podobě přednášek, ale že chtějí být aktivními strůjci náplně svého volného času prostřednictvím ovlivňování svého studijního programu na U3V. Domnívám se tedy, že v budoucnu bude muset U3V projít mnoha postupnými změnami, které budou novému trendu mezi jejími studenty více odpovídat, a díky kterým bude také možno flexibilněji reagovat na rostoucí počet zájemců o tuto etapu celoživotního vzdělávání.

Další novinkou, kterou se můžeme v tomto akademickém roce pochlubit, je zahájení nového studijního

programu na Přírodovědecké fakultě UP, který bude otevřen v září 2006. Jde o velmi specifický modul, který je vystaven na myšlence mezigeneračního dialogu. Specifičnost studia bude také v tom, že posluchači budou absolvovat vždy polovinu setkání v přednáškových sálech, kde získají důležité základní informace pro polovinu druhou, která se bude odehrávat v laboratořích fyziky, chemie, biologie a dalších oblastí bádání. Studenti U3V se budou moci „na vlastní kůži“ přesvědčit, jak se vyrábí slivovice, dobarvují vína, jak funguje teleport či GPS, proniknou do tajů výroby a fungování léčiv, nanocástic a nanovláken. Mezigenerační dialog se v tomto modulu bude odehrávat na bázi kontaktu mezi studenty U3V a studenty denního a doktorského studia na PFF UP, kteří budou fungovat coby asistenti a konzultanti v laboratořích. Myšlenku

spolupráce studentů nejružnějších věkových skupin a studijních programů se na U3V snažíme prosazovat již několik let. Považujeme za velmi podstatné využít univerzitní prostor také ke sblížení generací, jejichž soužití se nemusí vždy jevit jako nejsnadnější. Univerzitní půda je ideálním prostředím pro výměnu zkušeností, vědomostí a životních zážitků, a tím pro udržování historické kontinuity ve společnosti. Musím se přiznat, že nejen z tohoto důvodu se na zahájení specializovaného běhu s názvem „Výzkum v přírodních vědách“ velmi těším.

Univerzita třetího věku při UP si v roce 2006 připomíná, že existuje již 20 let. Nezůstává však slepě věrná původnímu programu a rychle reaguje na nové a nové požadavky veřejnosti. Čemu ale zůstáváme stále věrni, je filosofie seniorského vzdělávání. Chceme i nadále být místem přímého setkávání lidí, kteří chtějí být aktivní, kteří chtějí obohacovat své vědomosti a dovednosti na nejvyšší možné, tedy univerzitní úrovni, lidí, kteří jsou nám svou otevřeností ke světu velkým vzorem. Za to Vám, studenti Univerzity třetího věku v Olomouci, velmi děkuji.

Mgr. K. Sýkorová, zatupující ředitelka U3V při UP v Olomouci, foto archiv autorky

Restrukturace oboru a inovace curricul studijního oboru Rekreatologie

Čtvrtina projektu je za námi

Zdá se to neuvěřitelné, ale už skutečně uplynulo půl roku od zahájení našeho dvouletého projektu. Uplynula už tedy také doba, ve které bylo nutno skládat první účty. A musím předem konstatovat, že toto skládání účtů bylo sice náročné, ale úspěšné. Co všechno se odehrálo?

Především skončila první „klíčová aktivita“, nazvaná „Situační analýza FTK UP, partnerských pracovišť a vybraných fakult zahraničních“, a začaly „klíčové aktivity“ „Tvorba studijních opor“ a „Tvorba přechodných curricul“. V ukončené klíčové aktivitě byla podrobena podrobně analýze curricula všech odpovídajících specializací daného studijního oboru na příslušných fakultách v ČR, na dvou

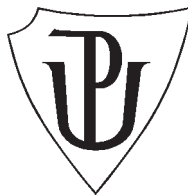
fakultách ve Velké Británii, dvou fakultách ve Francii, dvou fakultách v Norsku a na jedné fakultě v Řecku. Mimo analýzy písemných dokumentů bylo organizováno dotazníkové šetření i všech zúčastněných studentů a rozhovory se studenty a učiteli. Součástí této etapy byla i analýza studijní literatury, srovnávání profilů absolventů jednotlivých specializací a jejich kompetencí. Všechny získané materiály vypovídají o značné rozdílnosti pojetí studia, různé zátěži studentů (týkající se především přímé výuky), o rozdílnostech

v celkové organizaci a struktuře curricul. Značné rozdíly jsou i v proporcích „teorie“ a „praxe“ (tím jsou míněny především pohybové dovednosti), která je mnohde považována za oblast „neakademickou“. Pokud se týká studijních opor, byla publikována monografie „Rekreatologie“ autorů Hodaň & Dohnal.

Všechny projekty jsou administrativně velmi náročné, což, možná na rozdíl od ostatních řešitelů, považují sice za obtížné, ale velmi prospěšné – prostě nemůže nic uniknout. Díky pracovitosti všech čtyřadvaceti členů řešitelského týmu byla pouze s drobnými připomínkami přijata první monitorovací zpráva a bez problémů proběhla i první kontrola MŠMT.

Informace o projektu jsou „zavěšeny“ na www stránkách UP – úřední deska – operační programy. Postupně budou k materiálu přidávány i kompletně zpracované výsledky.

Prof. B. Hodaň, řešitel, FTK UP

„Picasso v Praze“ představen v Madridu

Na českém velvyslanectví v Madridu byla 18. 4. představena publikace českého historika umění prof. P. Štěpánka, Ph.D., „Picasso en Praga“ (Picasso v Praze). Vyšla ji madridská Nejvyšší rada pro vědecké bádání (C.S.I.C.), obdoba naší České akademie věd. Kniha má 147 stran, 30 barevných a pět černobílých reprodukcí a vyšla jako 59. svazek v rámci série Arte y Artistas (Umění a umělci), v níž zatím publikovali výhradně španělští autoři a jeden japonský.

Autor sleduje vývoj „kritické štěstěny“ tohoto geniálního Španěla v českém prostředí od samého počátku, tj. od prvního kontaktu ještě před první světovou válkou, v době rakousko-uherského soustátí, a to v Paříži, kde jej jako první poznal A. Mucha. Zejména však sleduje sběratelské a vykladačské aktivity historika umění a sběratele V. Kramáře, který pak v roce 1960 daroval Národní galerii v Praze největší část souboru, dnes světové pověsti a kvality. Zachycuje, jak čeští umělci a kritici navštěvovali Picassa a jak jej poznávali osobně i zprostředkovaně.

Hlavní důraz je však kladen na sledování kritických výroků a názorů na jeho tvorbu v českém prostředí, přičemž došlo k přirozené periodizaci, stručně řečeno, vyšly „politické“ etapy, protože první slibné poznání bylo přerušeno první světovou válkou (1914–1918). Období konsolidace jeho pověsti nastalo mezi dvěma válkami (1918 a 1938), až do obsazení Československa nacistickým Německem v roce 1938, pro něž byl Picasso představitelem zvrhlého umění („entartete Kunst“), takže Picassovo jméno v letech 1939–1945 zcela zmizelo (přestože v Paříži jej nechali Němci dále tvořit).

O to bouřlivěji se objeví ihned po skončení války, zejména společně s tzv. republikánskými Španěly

Dokončení na str. 5

HABILITACE A PROFESURY

Cyrlometodějská teologická fakulta

Ve středu 24. 5. 2006 ve 13.15 hod. se na zasedání Vědecké rady CMTF v učebně U1/0 (přízemí budovy CMTF) uskutečnila **habilitační řízení** v oboru Teologie **dr. P. Marečka, Th.D.**, odborného asistenta CMTF UP. Habilitační přednáška je na téma *Pošetilost a prozíravost. Poselství podobnosti o deseti pannách (Mt 25, 1–13)*. Habilitand předložil habilitační práci *Křesťanské společenství v Matoušově evangelii. Jeho hlavní charakteristiky podle Mt 18, 1–35*. S prací je možno se seznámit na sekretariátu děkana CMTF UP.

Filozofická fakulta

Dne 3. 5. 2006 proběhla před Vědeckou radou FF UP v zasedací místnosti U1, Křížkovského 8, tato řízení:

Profesorské řízení

– 13.00 – **doc. PhDr. F. Musil, CSc.**, odborný asistent Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové. Přednáška: „Euroregion Kladsko a jeho historická svěbytnost“. Vědecká rada FF UP schválila návrh na jmenování doc. F. Musila, CSc., profesorem pro obor Historie a doporučila děkanovi FF UP postoupit spis k dalšímu řízení.

Habilitační řízení

– 14.15 – **Mgr. I. Fic, Dr.**, odborný asistent Katedry českého jazyka a literatury Pedagogické fakulty UP. Přednáška: „Básnická tvorba pětice brněnských básníků z období normalizace“. Vědecká rada na základě výsledků tajného hlasování zastavila habilitační řízení Mgr. I. Fice, Dr., s tímto odůvodněním: jmenování neziskal potřebnou většinu členů VR FF UP.

– 15.30 – **PhDr. J. Lašek, CSc.**, odborný asistent Katedry pedagogiky a psychologie Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové, vedoucí oddělení psychologie. Přednáška: „Psychologický základ vzniku a existence předsudku“. Vědecká rada FF UP schválila návrh na jmenování PhDr. J. Laška, CSc., docentem pro obor Pedagogická psychologie a doporučila děkanovi FF UP postoupit spis k dalšímu řízení.

Studenti sociologie dokončili rozbor současného stavu kulturní nabídky v Olomouci. Jakou roli v ní hraje Univerzita Palackého?

Před časem projevil Magistrát města Olomouce zájem získat podklady pro zjištění aktuálního stavu nabídky kultury v Olomouci. Požadované informace, jež by měly být využity pro vyhodnocení Konceptu kultury města Olomouc, získávala a zpracovávala skupina studentů Katedry sociologie a andragogiky FF UP. K jakým poznatkům dospěla? Kde má nabídka kultury v Olomouci své slabé a kde naopak silné stránky? I na tyto dotazy odpovídá v následujícím rozhovoru **Mgr. P. Kowaliková**, studentka doktorského studijního programu Katedry sociologie a andragogiky FF UP, spoluautorka právě dokončené *Analyzy současného stavu nabídky v oblasti kultury města Olomouce*.

Výsledky předkládaného rozboru by měly být podkladem pro vyhodnocení Konceptu kultury města Olomouce. V Olomouci dosud žádná koncepce neexistovala?

Před více než dvěma lety byla přijata podobná Koncepte vztahující se na celý Olomoucký kraj a právě na ni by nově vytvořená Koncepte rozvoje kultury Statutárního města Olomouce měla navázat.

Práci rozdělujete do dvou částí. První obsahuje informační databázi podrobných dat o kulturních aktivitách na území města Olomouce, od nichž se odráží výzkumné šetření, realizované metodou standardizovaných rozhovorů. Co jste těmito rozhovory zjistili? Komu jsou kulturní akce v Olomouci určeny především? Jakým způsobem jsou nejčastěji financovány? Jaká je jejich návštěvnost? Sahrává v těchto počtech významnou roli zhruba šestnáctitisícová skupina vysokoškolských studentů?

Nabídka kulturních aktivit zasahuje do nejrůznějších uměleckých druhů i žánrů a je nejširší pro obyvatele a návštěvníky Olomouce produktivního věku. Omezené možnosti výběru mají děti a senioři. Pozitivní je skutečnost, že při rozhovorech se zástupci kulturních institucí a pořadatelů kulturních akcí označila většina dotázaných návštěvnost institucí i akcí za při nejnižším stabilní a často za rostoucí. Méně optimistické jsou totiž se získáváním finančních prostředků jak od města, tak od soukromých subjektů. To je ovšem problém, který se netýká jen Olomouce.

Co olomoucké metropoli v oblasti kultury chybí? Je naopak něčím specifická?

Nedá se říct, že by olomoucké kultuře něco vyloženě scházelo. V nabídce se výrazně projevuje orientace na tradiční, mainstreamové, osvědčené aktivity. Vůči alternativním projektům jsou potenciální sponzoři poněkud rezistentní. Všichni například víme, jak dopadlo Studio Hořiců žirafy a s jakými potížemi se potýkala Tramtárie. V obecném povědomí totiž přetrvává představa vztahu tradičního nebo klasického a moderního nebo alternativního umění jako souboje neslučitelných protikladů. Přitom každé z nich má své početné publikum a vzájemně se nevylučují, ale doplňují. A zvláště v univerzitním městě, které navštěvuje nebo přechodně či trvale obývá množství mladých lidí, je žádoucí poskytnout prostor pro prezentaci obojího.

Mezi 43 kulturními akcemi a institucemi, jež se výzkumu účastnily, byl také Academia film Olomouc a Umělecké centrum UP. Jakou roli sehrává v kulturním dění Univerzity Palackého?

Olomouc má ve studentech Univerzity Palackého nepochybně značný návštěvník, ale i výrazný tvůrčí

„Picasso v Praze“...

(Dominguez, Clavé, atd.), kteří se v Praze objevili jako první z osvobozeného světa v Mánesu už počátkem r. 1946.

Bohužel poválečná euforie trvala pouze do roku 1948, kdy komunisté vyhlásili politiku socialistického realismu sovětského typu, do kterého se Picassova tvorba až na výjimky, jako byla *Holubice míru*, nevešla. Protože ale Picasso byl členem francouzské komunistické strany, přeci jen se o něm dále psalo. Jeho dílo se ovšem mohlo prezentovat až po destalinizaci systému v padesátých letech a v šedesátých letech, kdy se schylovalo už k Pražskému jaru a kdy se objevila celá řada jeho výstav. Bohužel to bylo příliš krátké a pak nastoupila opět normalizace. Až v jejím závěru, kdy už vše směřovalo k rozpadu komunistického systému, se vydávala řada publikací (zejména E. Petrová). Tak se Picassovo dílo u nás stalo také

a autorský potenciál. Zásahem do olomouckého kulturního dění bylo určitě zahájení provozu Uměleckého centra. Ještě podstatnější vliv – vliv na utváření kulturního života ve městě – může Umělecké centrum získat s větším otevřením se veřejnosti. Částí Olomoučanů je totiž stále vnímáno jako instituce určená výhradně členům akademické obce.

Druhou část výzkumu uzavřela anketa, v níž odpovědělo téměř 600 obyvatel Olomouce na otázku, zda považují kulturní nabídku v Olomouci za dostatečnou, co jim v olomoucké nabídce kultury chybí, co by vylepšili či změnili. Jaké informace jste získali?

Účelem ankety bylo poskytnout prvotní orientaci v problematice, která by mohla být později podrobněji zmapována rozsáhlejší výzkumnou akcí. Na anketní otázku většina dotázaných odpověděla, že je s nabídkou kulturních aktivit v Olomouci spokojena. Výhrady se zpravidla týkaly nabídky pro tu cílovou skupinu, do níž respondent spadl. To znamená, že studenti by uvítali více aktivit pro studenty, matky s dětmi postrádají více akcí pro děti a senioři považují za omezenou nabídku pro seniory. Výraznější zastoupení měli respondenti, kteří si stěžovali na nedostupnost a nedostatek včasných informací o připravovaných kulturních akcích. Obecně byli vůči nabídce kritičtější spíše muži a mladší respondenti, kteří nezapomněli v rámci negativních ohlasů uvést vysokou cenu vstupného, brzké zavírací hodiny a nedostatek nočních kulturních aktivit.

Na Analýze pracoval studentský tým zhruba rok. Zadavateli nyní předkládáte podrobný rozbor silných a slabých stránek, příležitostí a rizik, jež souvisí s nabídkou a poptávkou po kultuře v Olomouci. Můžete být konkrétnější?

Olomouc se může opírat o svou image jedné z nejvýznamnějších a nejrozsáhlejších památkových rezervací v republice. K silným stránkám patří vedle množství historických památek také široká nabídka napříč uměleckými druhy, hudební, divadelní či filmové festivaly a mezinárodní účasti, pravidelné akce v centru města, ale také dostupné připojení k internetu v rámci knihoven či internetových kaváren nebo fungující umělecké agentury. Naopak by kultuře ve městě prospěla větší podpora mladých talentovaných tvůrců, posílena by měla být motivace firem i jednotlivců k vkladům do kultury prostřednictvím sponzoringu nebo mecenášství. Přínosná by také byla soustavná dokumentace veškerých kulturních aktivit a vytváření a aktualizace veřejně a mezinárodně přístupných informačních systémů.

Ptala se M. Hronová

Dokončení ze str. 4

barometrem politického osudu země. Naštěstí jeho dílo u nás zůstalo a patří k největším a nejucelenějším kubistickým souborům na světě.

Od doby, kdy vyšel první článek o Picassově díle v barcelonském časopise *Pel y Ploma* (1901), vyšlo o něm tisíce publikací. První kniha o P. Picassovi byla vydána v Moskvě v nakladatelství Centrifuga roku 1917 pod titulem „Picasso i Okrestnosti“ autora I. A. Aksenova, zatím poslední je právě kniha „Picasso en Praga“.

Prof. P. Štěpánek, Ph.D., přednáší a vede semináře na Katedře dějin umění FF UP. Působil jako mimořádný profesor Mexické národní autonomní univerzity, jako hostující profesor Univerzity v Zaragoza, jako profesor Katolické univerzity v Caracasu. Externě vyučuje na FF UK v Praze.

-pš-, -red-

INFORMACE, OZNÁMENÍ, POZVÁNKY

Česká hematologická společnost ČLS JEP,
Společnost pro transfúzní lékařství ČLS JEP,
Česká asociace sester, Hemato-onkologická klinika
LF UP a FNO, HAIMAOM – nadace na podporu
transplantace kostní dřeně
pořádají ve dnech **31. 5.–3. 6. 2006**

XX. Olomoucké hematologické dny.

Informace k programu, místům jednání jednotlivých sekcí a další údaje viz <http://olhemndy.cz/index.php>.

Katedra filozofie a patrologie CMTF ve spolupráci s Centrem pro práci s patristickými, středověkými a renesančními texty CMTF a Pracovní skupinou dějin starší české a evropské filozofie Filozofického ústavu AV ČR na CMTF v Olomouci pořádá

Konferenci o analogii ve filozofii a teologii,

která se uskuteční **25. 5. 2006** v prostorách CMTF UP (Univerzitní 22, Olomouc, učebna U 0/1 – přízemí).

Bližší informace viz <http://kfcmtf.upol.cz/petr/analogie.htm>.

Společnost Caneton, s. r. o., jako realizátor projektu „Česká hlava“ na podporu vědy, techniky, vývoje a poznání a Nadační fond Česká hlava vyhlásily pátý ročník soutěže

Česká hlava 2006.

V rámci soutěže se uděluje v osmi kategoriích tyto ceny: Národní cena vlády Česká hlava; Invence, cena Skody Auto, a. s.; Patria, cena Unipetrolu, a. s.; Industrie, cena Ministerstva průmyslu a obchodu ČR; Doctorandus, cena Siemens za inovativní přístup; Gaudeamus; Naděje, cena Poštovní spořitelny; Media.

Vítěz letošní Národní ceny vlády získá v tomto roce milion korun.

O udělení cen rozhoduje odborná porota složená z předsedy, místopředsedy a devíti dalších členů.

Lhůta k podání přihlášek je pro kategorii „Národní cena vlády Česká hlava“ do **30. 6. 2006**, pro ostatní kategorie do **15. 9. 2006**.

Přihlášky s příslušnou dokumentací musí být doručeny na adresu realizátora projektu: Caneton, s. r. o. – Česká hlava, Vinohradská 100, 130 00 Praha 3.

Více informací viz <http://www.ceskahlava.cz/>.

LexisNexis – nejen pro právníky

Společnost LexisNexis CZ zpřístupnila Univerzitě Palackého svůj portál, kde jsou v plném textu následující časopisy: Daně a finance; Ekologie a právo; Právo pro podnikání a zaměstnání; Současná; Státní zastupitelství; Trestní právo; Zdravotnictví a právo.

Portál bude k dispozici do konce roku 2006 a najdete jej na adrese: <http://www.lexisnexis-online.cz>. Bližší informace tel. 1722, 1744.

Knihovna UP

Ústřední knihovna UP přijme

pracovníka/pracovnici pro oddělení bibliograficko-informačních služeb.

Požadované vzdělání: vysokoškolské vzdělání.

Předpoklady: dobrá uživatelská znalost práce s PC a Internetem, znalost práce s elektronickými informačními zdroji výhodou, znalost anglického jazyka, znalost dalších jazyků vítána, ochota dále se vzdělávat, komunikační schopnosti, spolehlivost, pečlivost.

Předpokládaný nástup: 1. 6. 2006.

Písemné nabídky se zdůvodněním zájmu o tuto práci, strukturovaným životopisem a kopií dokladu o vzdělání zasílejte do **31. května** t. r. na adresu: Rektoriát UP, personální oddělení, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc.

Případné další informace podá PhDr. L. Slezáková, vedoucí oddělení bibliograficko-informačních služeb, e-mail: slezak@rupnw.upol.cz, tel. 585 631 722.

Oddělení biometrie Lékařské fakulty se připomíná

Původně jsme soudili, že bychom měli použít v nadpisu této úvahy slova *oddělení se představuje*; pak jsme si uvědomili, že v archivu Žurnálu UP už by se nějak dřívější informace o činnosti oddělení našla – takže použitý název se zdá být případnější. Připomenout tuto činnost chceme, protože se v posledních několika málo letech dost výrazně posunula.

Oddělení biometrie patří k prvkům akademických struktur, jejichž působení se rozprostírá poměrně široce. Jde o aplikovanou matematiku se zaměřením na biomedicínské obory; nabízí především logickou podporu při vyhodnocování dat získávaných při řešení výzkumných problémů – v posledních letech bývá zvykem používat pro takové počínání označení *Evidence-based Medicine*. Logika induktivního usuzování je dnes záležitost respektovaná a využívaná ve výzkumu od experimentální psychologie přes obory inženýrské a ekonomické po přírodní vědy, a tedy i lékařství. Korpusem oborů naší univerzity prorůstá podobně jako třeba psychologie. Co do kvantitativní aplikace.

Už 47 let mají badatelé působící ve službách Lékařské fakulty možnost konzultovat analýzu svých dat se statistiky biometrického oddělení. To je – z důvodů do jisté míry historicky podmíněných – situováno do svazku Ústavu lékařské biofyziky (předtím lékařské fyziky). Jedná se o svazek administrativní, o něco jako *sňatek z rozumu*. V záležitostech odborných jedná oddělení zcela autonomně.

Vedle účasti na výzkumu kolegů z klinik a jiných ústavů řeší pracovníci biometrického oddělení vlastní badatelské úlohy. Ty byly po mnoho let soustavně zaměřovány do oblasti měření znalostí, do *edukometrie*. S využitím pravděpodobnostního modelování chování lidského subjektu při osvojení znalostí o tom kterém tématu. Řešena byla ovšem i řada úloh dalších, a to nejenom ve spolupráci s jinými pracovišti Lékařské fakulty – jak dokládá archiv biometrického oddělení. Až donedávna byla kvantita této spolupráce

měřitelná údajem stovka úloh řešených ročně. V poslední době, kdy byla námaha spojená s pořizováním datovýchází přesunuta na bedra pořizovatelů dat, se hodnota tohoto kvantitativního ukazatele ztrojnásobila.

K výrazné změně struktury úloh, na jejichž řešení se biometrické oddělení podílí, došlo s rozšiřováním studijních programů Lékařské fakulty o *paramedicínské obory*. Studenty Lékařské fakulty nejsou už několik let jenom medicí. Studenti ošetrovatelství, kineziologie a rehabilitační terapie, porodního asistentství, zdravotnického managementu a oborů dalších jsou povinni – na rozdíl od mediců – zpracovávat své diplomové práce; bakalářské, magisterské a dnes už i doktorské. Protože téměř každá diplomka pracuje s empirickými daty (výjimkou jsou práce zabývající se etikou nebo historií), bývá oddělení v sezóně několik týdnů před termínem odevzdání diplomových prací těmito úlohami zavaleno.

Zvláštností výstupů aktivit biometrickým oddělením provozovaných je skutečnost, že se stávají součástí odborných článků, přednášek a posterů, uveřejňovaných a prezentovaných na domácích i mezinárodních konferencích, jsou zapracovávány zejména formou statistické dokumentace do habilitačních spisů, doktorských tezí a oněch závěrečných diplomových prací. Obvykle více méně anonymně, s případným poděkováním autora za statistickou spolupráci. V případě publikovaných odborných statí dost často se spoluautorskou účastí statistika.

Nynější děkan Lékařské fakulty si je vědom speci-
fické pozice biometrického oddělení ve struktuře

výzkumného programu fakulty a programu výchovy začínajících badatelů, zejména účastníků doktorského studia (Ph.D.). Sám totiž služeb statistiků při vyhodnocování dat vlastního badatelského programu dost pravidelně využíval. V seznamu elektivních předmětů doktorského studia představují metodologická témata, včetně induktivní statistiky a EBM, nezanedbatelnou část.

Ještě jedna stránka biometrie v kontextu univerzity by neměla být přehlédnuta. V procesu neustále probíhajícího štěpení oborů na podobory a podobory podoborů, reagujícího na objektivně existující tlak na specializaci badatelských činností, představuje induktivní statistika nepochybný *integrující prvek vědy a výzkumu*. Jeho působení jde napříč obory, jak jsme už výše naznačili. Jde o *integraci prostřednictvím metody usuzování*. Metody usuzování aplikovatelné, využitelné ve všech oblastech bádání, která začínají spekulací o povaze problému formou hypotéz, pokračují výběrem vzorku, měřením stavu veličin sledujících vlastnosti badatele zajímající a induktivně logickým zkoumáním, zdali data na vzorku naměřená nejsou v rozporu s hypotézami na počátku formulovanými.

Vlastní matematicko-statistická technologie je dnes zabudována ve formě lépe či hůře dostupných modulů výpočetního software. Ve výuce biometrických metod, kterou biometrické oddělení na fakultě rovněž zajišťuje, je kladen důraz především na *pochopení logické struktury induktivního usuzování*. Znalost vlastních matematických technologií, pro studenty *znalost vzorců a vzorečků*, je jim prezentována jako záležitost až druhořadá. Co je nezbytné, je pochopení logiky induktivního úsudku, schopnost zvolit adekvátní metodu pro hodnocení dat a dovednost správně přečíst a interpretovat výstup z počítače.

Jak karta biometrické zkušenosti ukazuje, pro leckoho bývá snazší naučit se algoritmu, postupu řešení – než pochopit řetěz logického úsudku k řešení problému vedoucího. To ovšem bylo, je a jistě ještě dlouho bude jeden z klíčových problémů lidského badatelského úsilí.

Prof. S. Komenda, Mgr. J. Zapletalová,
PhD., Mgr. K. Langová, LF UP

Kurt Gödel a matematika 20. století

V minulých dnech proběhla denním tiskem zmínka o stém výročí narození Kurta Gödela (1906–1978), brněnského rodáka, vídeňského logika a matematika, profesora na Princetonu. Jedná se o zcela mimořádnou osobnost, jejíž práce zásadním způsobem ovlivnila vývoj tzv. základů matematiky 20. století. Proto se domnívám, že i náš univerzitní Žurnál by se měl o jeho významu zmínit. Je obtížné laikům vysvětlit detaily Gödelových teorií, pokusím se ovšem naši univerzitní veřejnosti zprostředkovat alespoň jejich důsledky.

Až do 19. století se matematika zabývala řešením problémů, které přinášely jiné vědy, zejména fyzika. Matematici se příliš nestarali o používané prostředky, cílem byl „pouze“ použitelný výsledek. V 19. století se italský matematik G. Peano pokusil axiomatizovat aritmetiku, jakožto relativně jednoduchou část matematiky. Jeho axiomatizace byla úspěšná a jednoduchá a brzy se stala vzorem pro jiné oblasti matematiky, tehdy vznikající. Při formování množinového kalkulu se brzy ukázalo, že tzv. „intuitivní pojetí“ (které se mimochodem učí na středních i základních školách) je zcela mylné, neboť vede k logickým paradoxům. Za zrození teorie množin se obvykle považuje rok 1873, kdy G. Cantor vymyslel tzv. diagonalizační proces, pomocí něhož dokázal, že „kontinuum je nespočetné“, laicky řečeno, že reálných čísel je „mnohem více“ než čísel racionálních (přesněji: neexistuje bijektivní zobrazení množiny reálných čísel na množinu čísel racionálních). Vznikl požadavek na axiomatizaci teorie množin, která by odstranila paradoxy „intuitivního pojetí“. Tohoto požadavku se zhostil Hilbert s Bernaysem a Zermelo s Franklem.

Nástup 20. století v matematice je spjat s tzv. Erlangenským programem, kdy na světovém kongresu matematiků v r. 1900 David Hilbert formuloval 23 otevřených problémů. Problém č.10 žádal „vybudovat axiomatický systém pro každou matematickou disciplínu, který by byl stejně jednoduchý a přehledný jako Peanův systém pro aritmetiku“. V tomto duchu začal budovat axiomatizaci teorie množin. Brzy začaly obítze. Každý axiomatický systém teorie množin má samozřejmě nekonečný model, takže, dle Skolem-Löwenheimovy věty, má i model spočetný (tj. s tolika prvky, kolik je čísel přirozených). To je ale v rozporu s citovaným Cantorovým diagonalizačním procesem, jenž produkuje i množiny nespočetné. Tento (zdánlivý) paradox spočívá v tom, že pojem axiomatického systému byl Hilbertem špatně pochopen. V roce 1931 pak publikuje K. Gödel svou práci o axiomatických systémech, kde dokazuje dvě „ohromující“ věty o tzv. neúplnosti. První věta o neúplnosti vyjadřuje (neformálně) následující. Je-li T nějaká teorie, která je alespoň tak obsázná jako aritmetika, pak platí:

„Je-li T bezesporná, pak tuto bezespornost nelze (v rámci teorie T) dokázat“.

Řekneme, že teorie T je úplná, když pro každé tvrzení (v logice teorie T) lze v T rozhodnout, je-li pravdivé, či nepravdivé. Druhá Gödelova věta o neúplnosti pak tvrdí:

„Je-li teorie T bezesporná, pak není úplná“.

Zdánlivě bezvýhodná situace. Všichni asi předpokládáme, že např. aritmetika nebo axiomatická teorie množin jsou bezesporné. Pak ale jejich bezespornost nelze dokázat, a navíc, v každé z nich lze (vcelku snadno) formulovat tvrzení, o jejichž pravdivosti nelze rozhodnout. Má tedy matematika vůbec smysl? A co ostatní vědy, které matematiku potřebují? Naštěstí se ukazuje, že „tak horké“ to s matematikou nebude. Gödel jen zkritizoval axiomatické pojetí a pojem pravdy, jak se jevil v 19. století. Totiž bezespornost teorie T nelze dokázat v T , ale v nějaké teorii doplněné, např. S. Tim se „černý Petr“ přehrál do S, kde jsme sice ve stejné situaci, ale oproti této teorii můžeme doplnit, abychom dokázali její bezespornost. Atd. do nekonečna. Tudiž se ukazuje, že matematická (a tedy i jakákoliv jiná vědecká) pravda nemůže být jen formálním důsledkem axiomatického systému. Matematiku tedy nelze jednoduše axiomatizovat, a formální manipulace bez sémantického obsahu je jen odvozovacím nástrojem, nikoliv podstatou.

Pokud vám toto povídání připadá trochu jako „matematický horor“, vězte, že toto byl jen počátek 20. století. Co se během tohoto století ještě v matematice vyjevilo, by už bylo opravdu jen pro otrlé profesionální matematiky.

Prof. I. Chajda, DrSc., Katedra algebry a geometrie PFF

Jubileja

Blahopřejeme!

Při příležitosti životních jubilej předal 5. 5. 2006 rektor UP prof. L. Dvořák dvě zlaté medaile Za zásluhy o rozvoj UP. Jednu z nich obdržela **doc. K. Dostálová** (Ústav patologické fyziologie LF UP), druhou **prof. S. Komenda** (Ústav lékařské biofyziky LF UP).

Doc. K. Dostálová patří mezi nejzkušenější učitele patologické fyziologie v ČR. Vedoucí Katedry patologické fyziologie LF byla jmenována v roce 1990, v letech 1989–1994 zastávala akademickou funkci proděkan LF pro sociální záležitosti a pro pedagogickou činnost. Prof. S. Komenda zastával v letech 1991 až 1992 funkci proděkan LF pro vědecko-badatelské záležitosti. V současné době je pracovníkem Oddělení biometrie Ústavu lékařské biofyziky.
-map-, foto -tj-

Rektoři olomoucké univerzity v letech 1573–1860

29. a 32. de BOYE Emmanuel, S.J., Phil. Dr., Theol. Dr. (* 12. 10. 1639 Praha – † 24. 12. 1700 Nisa), rektor od 21. 3. 1681 do 8. 10. 1684 a od 19. 12. 1690 do 12. 4. 1694

(IV) Dne 8. října byl promulgován nový rektor olomoucké koleje a univerzity T.J. P. Jiří Weis (1636–1687); téhož dne po obědě se P. Emmanuel de Boye odebral do Prahy a dne 17. října 1684 se ujal rektorského úřadu jezuitské koleje u sv. Klimenta na Starém Městě Pražském, jenž vykonával do 6. ledna 1688. V souvislosti s tehdejší způsobem obsazování úřadu rektora magnifika Univerzity Karlo-Ferdinandovy, tzn. rotace představitelů jejich čtyř fakult – filozofické, právnické, lékařské a teologické, byl P. Emmanuel de Boye dne 21. srpna 1686 postaven do čela tohoto vysokého učení, a to do 22. listopadu 1687. Poněvadž během této doby pobýval půl roku v Římě jako účastník 13. generální kongregace Tovaryšstva Ježíšova, zastupoval jej ve funkci rektora magnifika vicerektor P. Vilém Dvorský.

Poté se P. Emmanuel de Boye vrátil do Olomouce a řídil zde jako regent provoz zdejšího jezuitského konviktu. Dne 19. prosince 1690 vystřídal v rektorské funkci P. Jiřího Hillera, přičemž navázal na jeho záznamy v dalším svazku rektorských diarií. Povšimněme si nejprve některých sdělení týkajících se studentů jezuitského gymnázia a univerzity. Například dne 4. června 1691 povolal opat premonstrátského konventu na Hradisku u Olomouce univerzitu k účasti na oslavě sv. Viktora (římského papeže v letech 189–199 nebo 202, skončivšího jako mučedník), jehož ostatky hradisti premonstráti získali a 5. června 1691 je hodlali vystavit k veřejnému uctívání v chrámu Navštívení Panny Marie na Svätém Kopečku. Rektor de Boye pozvání přijal a současně povolil studentům, aby při procesi, jež mělo být součástí oslavy, nesli pochodně.

O přitažlivosti olomouckého vysokého učení i pro studenty z dalekých zemí svědčí záznam k 13. prosinci 1691: „Hen baptizatus fuit Studiosus unq, quia venit ex partibz Saracenorum ante Studia, et numquam meminit nec audivit se baptizatum. Consulti, qui eum primi acceperant, nec certitudinem dare poterant, sed iudicarent tutissimum esse ut baptizetur sub conditione. (Včera byl pokřtěn jeden student, poněvadž přišel před studiiem z krajín Saracénů [tj. z Arábie], a nikdy se nepamatoval ani neslyšel, že by byl pokřtěn. Byli dotázáni ti, kteří ho první přijímali, leč nemohli poskytnout jistotu; rozhodli však, že bude nejbezpečnější, bude-li pokřtěn podmínečně.)“

V létě roku 1692 musel rektor de Boye čelit studentské rebelii, když zrušil dne 24. července „recreatio“. Na škoních vratech se vzápětí objevila písemná výzva k odporu vůči tomuto aktu a odepodně onoho dne vsuktu mnozí studenti „cum magná insolentia ex porta cathedralis Ecclesiae progressi sunt usq ad S^m Crucem – s velikou vychloubáčností vyrazili z brány [u] katedrálního kostela až ke svatému kříži“, tzn. z Hradské brány, jež stávala v místech nynějšího hotelu Palác, za městské hradby. Na akademické poradě bylo nato usneseno, aby pisatelé výzvy „ex matricula delectantur (byli vyškrtnuti [dosl. vyhlazeni] z matricy)“, což se rovnalo vyloučení z dalšího studia. Dne 28. července 1692 byla studentské obci shromážděné v akademickém auditoriu sdělena jména původců rebelie a způsob jejich potrestání; hlavní původce vzbouření, od této chvíle již bývalý student logiky (tj. prvního ročníku filozofické fakulty) Gröschel, byl navíc uvřazen do akademického karceru, z něhož vyvázl až 7. srpna 1692. Na prosby vyloučených ze studia o milost odpověděl 1. srpna 1692 akademický magistrát záměťavě. V univerzitní matrice je uveden mezi studenty logiky imatrikulovanými 11. a 12. prosince 1691 „Nobilis D. Marianus Groeschel Patritius Moravus Brunensis („Šlechtetný pan Marian Groeschel, patricij [příslušník městské elity], Moravan, z Brna), přičemž je tento zápis přeškrtnut; shodně je naloženo se záznamy o imatrikulaci čtyř dalších studentů, při nichž je navíc uvedeno „deletus publicè Anno 1692 (vyškrtnut veřejně roku 1692)“.

Daleko shovívavěji si počínal rektor de Boye v případě pěti juristů (tj. posluchačů privátních před-

▲ Zleva doprava: Nová věž (zbořená roku 1786), budovy koleje a Škol Tovaryšstva Ježíšova, jezuitský kostel Panny Marie a farní kostel Matky Boží (demolovaný roku 1839) na Předhradí v Olomouci na výjezu z veduty města Olomouce na mapě Markrabství moravského, kterou v letech 1688–1692 vyhotovil Jiří Matyáš Vischer z Tyrolska. Zemský archiv Opava, pracoviště Olomouc, Rodinný archiv Zerotínů Bludov, inv.č. 624, mapa 38, č. 1

nášek světského profesora civilního práva, kteří byli imatrikulováni, a podléhali tak akademické jurisdikci), vsazených pro nejménovaně provinění do městského vězení a na rektorův zárok propuštěných; pěti mečů zabavených delikventům poslal nato městský komandant do rektorových rukou. Když pak o masopustu dne 18. února 1694 povolil rektor scholastikům (studujícím příslušníkům jezuitské koleje), aby se bavili buď hrou „Pedes Apostolorum“ (tj. Nohy apoštolů – o podstatě této hry jsme se zatím ničeho nedopátrali), nebo hrou „olla Fortunae“ (tj. Hrnc šťestěny – nejspíše druh loterie), nezbylo mu, než rezignovaně zaznamenat do diarií, že „modeste fecerunt omnia (spokojeně hráli vše)“.

Zmínili jsme se výše o světském profesoru civilního práva – je zapotřebí říci, že právnické studium nemělo na olomoucké jezuitské univerzitě ustláno na různých. Na základě rozhodnutí moravských zemských stavů zahájil soukromě přednášky z civilního práva dne 3. ledna 1679 doktor obojího práva Karel Ferdinand Irmmler; přednášky z práva kanonického pokládali jezuité za svou doménu, nikterak je však nepreferovali. V roce 1683 bylo Irmmlerovo pověření právníky přednáškami moravskými stavy o dva roky prodlouženo, o dalších osudech právnického studia v Olomouci chybějí zprávy až do roku 1691, kdy o udělení profesury práv na olomouckém vysokém učení požádal moravské stavy právě promovaný doktor obojího práva a filozofie Jiří Tobiáš Alberti. Na stavovské doporučení a bez ohledu na protesty a stížnosti univerzity, zmiňované v diariu rektora de Boye, obdržel Alberti 6. října 1692 od císaře Leopolda I. dekret, jímž byl zmocněn přednášet civilní právo jak privátně ve svém bytě, tak veřejně (děllo se tak v budově zemské sněmovny na dnešním Zerotínově náměstí) za roční plat 300 zlatých, zatímco Albertiho předchůdce, profesor Irmmler, se musel spokojit s polovinou této částky. Navíc se pod tlakem nejvyšší zemské instance – královského tribunálu uvolil akademický magistrát 31. října 1692 zapsat profesora Albertiho do univerzitní matricy jakožto člena akademie (nikoli ovšem jako řádného profesora). Veřejně profesor Alberti oznámil zahájení svých právnických přednášek teprve 7. března 1693 a po zbývající dobu rektátu P. Emmanuela de Boye je zřejmě konal bez dalších překážek.

Své druhé rektorské působení v Olomouci ukončil P. Emmanuel de Boye 12. dubna 1694, od 25. července 1695 do 12. října 1698 řídil v rektorské funkci jezuitskou kolej, seminář a gymnázium v Jindřichově Hradci, poté působil ve svatoklimentské koleji TJ na Starém Městě Pražském a Karlo-Ferdinandově univerzitě jako nejvyšší studijní prefekt, konzultor, examinator a děkan teologické fakulty. Bez zřetele na své, dne 12. října 1700 oslavené pětadesátiny byl P. Emmanuel de Boye ke dni 18. října 1700 postaven českým jezuitským provinciálem P. Ferdinandem Rudolfem Waldthausermem jako rektor do čela jezuitské koleje, gymnázia a semináře ve slezské pevnosti Nise (Slezsko bylo do roku 1740 součástí Koruny české, tedy i české provincie Tovaryšstva Ježíšova), kde také již po třech měsících, a to o Štědrém dnu 24. prosince 1700, zemřel.

Prof. J. Fiala, CSc.

(Pokračování příště)

Soupis rektorů olomouckého vysokého učení najdete na webových stránkách UP www.upol.cz v oddíle **O univerzitě/Historie a současnost**.

OHLÉDNUTÍ

Divadlo Drát 2006

Dne 6 a 7. 3. 2006 se konalo v Uměleckém centru v Olomouci divadelní představení druhého ročníku studentů Speciální pedagogiky – dramaterapie.

My, jako studentky prvního ročníku výše zmíněného oboru, jsme měly milou příležitost shlédnout tři divadelní představení a nadechnout se příjemné atmosféry půdňního divadelního sálu.

V pondělí v 19 hodin bylo uvedeno první představení. Dříve než začalo, studenti třetího ročníku předali slavnostním ceremoniálem symbol dramaterapeutického divadla – pomyslné klubko, a tím se zrodila nová tradice – předávání divadelní „štafety“ mladším ročníkům.

Poté nás již čekaly *Člověčiny aneb zpráva z pekla*, jako podklad posloužila divadelní předloha od S. Štěpky. Děj se odehrával v prostorách psychiatrické léčebny, konkrétně v Pavilonu B, v období komunismu. Hlavními představiteli jsou pacienti, kteří sehrávali autentické scény svých životních příběhů, které je přivedly právě do Pavilonu B.

Studenti si vybrali těžkou hru, která je náročná na propracování. Hra stála na hereckých výkonech, které byly vyrovnané, avšak pro některé, zdá se, se nenašel prostor. Mici, která předčila všechny svým výkonem, přebíjela až do extrému ostatní herce, avšak roli velmi pěkně zvládla. Ostatní postavy autentické, čitelné a přesvědčivé. Rozsáhlost tématu se bohužel pode-

psala na prožitku diváka. Ve chvíli odehrávání nových přepracovaných scének pacientů pod nátlakem doktorů už divák začal přemýšlet o závěru... Jedna myšlenka jednotlivých obrazů se zbytečně dlouho rozebírala. Dále nerozpoznatelná doba komunismu, která měla smysl pro pochopení samotné hry, proč byli pacienti donuceni své životní výpovědi měnit. Divák toto bohužel po celou dobu děje nepochopil... Celkový dojem z divadelního prožitku zmatený.

V úterý v 19 hodin nás čekala dvě autorská představení. Jako první se představil improvizovaný soubor „Hěřečky“ s divadelní hrou *10 vteřin*. Pomyslných posledních deset vteřin, kdy se člověku před smrtí promítne celý jeho dosavadní život – to tvořilo hlavní myšlenku hry. Rotující kolo, které viselo uprostřed scény, symbolizující tok času a vyplňující mezeiry mezi jednotlivými obrazy, bylo fantastickým nápadem, jak kreativním, tak odvádějícím pozornost od chystání další scény, kdy byl divák naprosto zhyponotován a neměl absolutní pocit, že by ho připravování rušilo. Dalšími plusy bychom označily výběr hudby a zvuků, které doprovázely celý děj, využití štrónza, symbolů, propracované detaily, vtáhnout diváků do děje, kdy samo hledění se stává jevištěm a divák je součástí děje, vypracované kostýmy, pohyb, zpěv, stínová hra... Jediná nejasnost, která klade otázku, je

Dokončení na str. 8

O nejlepší studentskou práci v oboru Matematika

Dne 27. 4. 2006 se v prostorách Katedry matematické analýzy a aplikací matematiky PŘF UP ve spolupráci s Katedrou algebry a geometrie konala jako každoročně soutěž vyhlášená děkanem PŘF UP o nejlepší studentskou práci v oboru Matematika. V letošním roce soutěžilo celkem 14 studentů ve dvou kategoriích. Komise ve složení prof. S. Staněk, doc. P. Kunderová, RNDr. H. Netuka, RNDr. J. Kühn, RNDr. J. Machalová v čele s předsedou prof. L. Kubáčkem mohla ve svém závěrečném hodnocení s radostí konstatovat, že všechny přednesené práce měly velmi vysokou úroveň.

V magisterské sekci se zúčastnilo šest studentů prezentujících hlavní výsledky svých diplomových prací. Na prvním místě se umístila práce M. Botura s názvem *Homomorfismy a kongruence relačních systémů*. O druhé místo se podělila I. Beččáková

s příspěvkem *Faktorová analýza* a R. Šimeček s příspěvkem *Řešení úlohy kvadratického programování metodou Goldfarba a Idnaniniho*.

V sekci studentů doktorského studia měla komise velmi náročné rozhodování při určování pořadí. Z osmi soutěžících nakonec komise udělila první místo Mgr. S. Sysalovi za práci *Metody numerické realizace s jednostranně pružným podložím Winklerova typu*. Druhé místo získal Mgr. L. Plojhar s příspěvkem *Weak MV-Algebras* a na třetím místě se umístil Mgr. V. Polášek s příspěvkem *Singular periodic problem with Φ -laplacian*.

Komise by ráda poděkovala za přednesení svých příspěvků i těm studentům, kteří nebyli v letošním roce ocenění a doufá, že se mnozí z nich zúčastní této soutěže i v příštích letech.

Za Katedru MAaAM RNDr. J. Machalová, Ph.D.

Studentský-vědecký tábor na Katedře primární pedagogiky PdF UP

Katedra primární pedagogiky už poněkolkáté přivítala na studentském-vědeckém táboře posluchače a pedagogy ze zahraničních univerzit. Letošní mezinárodní vědecké setkání, které se uskutečnilo od 3. do 7. 4., bylo tematicky zaměřeno na oblast *Využití zvyků a tradic regionu ve výuce žáků mladšího školního věku*.

Nejen české, ale i slovenské a polské studenty přivítala v prostředí olomoucké Pedagogické fakulty doc. K. Vításková, proděkanka pro vědu, výzkum a zahraniční styky PdF UP. V souvislosti se zkoumaným využitím zvyků a tradic regionu ve výuce žáků se v následujícím dni uskutečnila exkurze do malotřídni školy v Samotíškách u Olomouce. Tato škola, v níž jsou děti 1. a 2. tříd vyučovány společně, podporuje udržování zvyků a tradic. Žáci hosty přivítali v krojích, nechýběly ani hanácké koláčky, hanácké písně, jakož i průvod vynášení Moreny na znamení ukončení zimy a příchodu jara. V průběhu exkurze sledovali studenti, jakým způsobem se ve zmiňované škole tradice a zvyky udržují. V návaznosti na aktuální téma – Velikonoce – si žáci s vyučujícími povídali o zvycích, pověrách, různými technikami malovali velikonoční

vejce, učili se básně a písně týkající se jara a Velikonoc. Obec Samotíšky tuto aktivitu školy podporuje – každoročně vydává ročenky, v nichž je shrnuta mj. také práce celé školy. Tradicím a výzkum se vysokoškolští studenti věnovali také po večeri, a to v rámci působivého hudebního vystoupení vysokoškoláků z Prešova. Slovenští studenti účastníkem vědeckého tábora představili – v rámci tanečního a recitačního pásma básní a písní o Slovensku – vernarský, šarišský a spišský kraj. Velmi zajímavý byl také program studentů z Opole, kteří prezentovali důvody, proč udržovat zvyky a podporovat jejich znalost ve školách. Následující den určovali studentští badatelé konkrétní podobu výzkumu a zabývali se jednotlivými částmi připravovaného dotazníku. Každá ze stran přednesla své návrhy a názory a společně se shodli na stěžejních bodech dvouletého projektu. Vybráno bylo 5 svátků – Vánoce, Velikonoce, Dušičky, Tři králové, Svätý Mikuláš. Náplní výzkumu je zjistit povědomí o tradicích, zvycích, ale i např. jídle, písních, pořekadlech, které se pojí s těmito svátky. Informace studenti získají pomocí dvou dotazníků – jeden pro žáky a druhý pro učitele, jak dokáží tato témata využívat ve výuce. Stejně jako z předchozích výzkumů budou také výsledky nynějšího zkoumání využity v diplomových pracích. Dílčí a poté i celkové výsledky bádání budou průběžně zveřejňovány ve sbornících a srovnávány na studentských konferencích v Opoli, v Prešově a v Ratiboři. Výstupem celého projektu jsou kromě sborníku také pracovní listy či metodické příručky, v nichž budou náměty k práci s tradicemi jak pro studenty, tak pro učitele. Předposlední den vědeckého tábora navštívili vysokoškolští studenti základní školu v Bílé Lhotě. S tématem Velikonoce pracovala jak vyučující německého jazyka (slovní zásoba, jak slaví doma Velikonoce, jak se slaví tyto svátky v Německu apod.), tak vyučující výtvarné výchovy. Poslední detaily plánovaného výzkumu upřesňovali účastníci olomouckého studentského-vědeckého tábora ještě těsně před odjezdem. Dílčí výsledky zkoumání by studenti měli představit v rámci svých referátů.

Mgr. L. Melková, Katedra českého jazyka a literatury PdF UP

▲ Svůj první maškarní bál uspořádala na počátku května Vysokoškolské katolické hnutí. V olomoucké restauraci U Pelikána se k veselivému rejší sešlo kolem padesáti rozmanitých masek, některé velmi nápadité. -red-, foto -tj-

Divadlo...

smysl loutky, avšak náš výsledný pocit byl naprosto okouzlující a nadšený, jak někteří studenti dokáží být nápadití a kreativní.

Během přestávky přestavěli účinkující scénu pro další autorskou hru, která nesla název *Půdní lidé*. Děj se odehrával v prostorách staré pudy, kde členové blíže neurčeného společenství konají prapodivné rituály. Bylo těžké rozpoznat, zda se mělo jednat o parodii či dramatickou hru, celým představením nás provázela nejistota, zda jsme vše správně pochopily... Hra působila jako improvizace na jevišti, nedotažená

Dokončení ze str. 7

a málo propracovaná. Účinkující působili nejistým dojmem, nepresvědčivými, nezतोžněnými rolemi. Děj neucelený a jednotlivé obrazy a symboly nezapadaly do kontextu. Konečný dojem ze hry byl velmi rozpačitý.

Oba dva večery nám poskytly velkou motivaci a obrovský přínos, ale kapacitní možnosti v sále a nezajištěná místa nám bohužel znemožňovaly plnohodnotný divadelní zážitek.

D. Jozefčuková, 1. ročník Speciální pedagogiky (dramaterapie)

21. KVĚTNA

A. Ramírez: *Kreolská mše*. M. Ravel: *Řecké písně*. Sólisté a Komorní sbor při KHv PdF UP. Atrium UC UP, 19.30 hod.

22. KVĚTNA

PR *Plané loučky u Olomouce*. Botanická vycházka do okolí Olomouce. Odjezd autobusu MHD č. 18 ze zastávky Olomouc-Tržnice v 8.40 hod.

Společně na Praděd. Integrovaná turistická akce.

23. KVĚTNA

S. Summers (Velvyslanectví Velké Británie v Praze): *Working in UK-What you need to know*. Přednáška o zkušenostech Velké Británie s otevřením pracovních trhů EU. Knihovna UP – Britské centrum (Křížkovského 14), 17 hod.

Mladí tvůrci: L. Králová. Mladá dokumentaristka uvede průřez svou tvorbou – *Zlopestné dítě* (2003) aj. UC UP, Filmový sál, 19 hod.

24. KVĚTNA

Ztracený vikend (B. Wilder, USA, 1945). UC UP, Filmový sál, 20 hod.

24.–26. KVĚTNA

Postgraduální kurzy v chirurgii. Postgraduální kurz v miniinvazivní chirurgii. Pořádá I. a II. chirurgická klinika LF UP a FNO.

25. KVĚTNA

Konference o analogii ve filozofii a teologii. Konference. CMTF UP, učebna U 0/1, od 9 hod.

Doc. P. Ilík, Ph.D. (Katedra experimentální fyziky UP): *Ligh-induced violaxanthin deepoxidation in preheated leaves*. Odborný seminář. PŘF UP (tr. Svobody 26), učebna F8, 13.30 hod.

Mgr. E. Kotabová (Katedra experimentální fyziky UP): *Oxidative stress-induced strong zeaxanthin formation in barely leaves is not related to NPQ*. Odborný seminář. PŘF UP, učebna F8, 13.30 hod.

O. Madylus: *Messages*. Seminář pro učitele angličtiny na středních školách. Knihovna UP – Britské centrum, 14–16 hod.

Elementary School/Obecná škola. Projekce českých filmů s anglickými titulky. UC UP, Filmový sál, 20 hod.

26. KVĚTNA

Pracovní setkání odborníků pro nemoci z povolání. Pracovní seminář. Posluchárna Kliniky pracovního lékařství LF a FNO.

27. KVĚTNA

Základy moderní diagnostiky a léčby diabetu, Ošetřovatelská péče a edukace pacienta. Kurz 6. Pořádá Ústav teorie a praxe ošetřovatelství a Ústav fyziologie LF UP.

-red-

SUMMER SCHOOL
OF SLAVONIC LANGUAGES

Studenti,
chcete vyhrát prázdninový týdenní zájezd do Chorvatska pro dvě osoby?

Najděte si leták *Letní školy slovanských studií (LŠSS) FF UP distribuovaný mezi 24. květnem a 2. červnem* na všechny fakulty Univerzity Palackého nebo sledujte po 24. květnu webovou stránku LŠSS: <http://lsss.upol.cz>.